

[Tastesten]

skoleinspektør, fru *Birthe Juel Jensen*, der er stedfortræder for venstre i denne amtskreds.

Hr. *Gert Petersen* er valgt i østre storkreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for socialistisk folkeparti i denne storkreds, lektor, fru *Bodil Boserup*.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling.

1. Grosserer, fru *Bodil Liventhal* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 13. marts 1979.

2. Skoleinspektør, fru *Birthe Juel Jensen* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 13. marts 1979.

3. Lektor, fru *Bodil Boserup* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget ligeledes fra og med i dag, den 13. marts 1979.

Jeg kan i tilslutning hertil oplyse, at udvalget til valgs prøvelse i den del af folketingsåret, der er forløbet indtil nu, hermed har afgivet indstilling om godkendelse af 5 stedfortrædere som ordinære medlemmer og af 101 stedfortrædere som midlertidige medlemmer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 131 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om pensionering af flyveledere.

(Lovforslag nr. L 165. Fremsat 2/2 79. Første behandling 27/2 79. Betænkning 7/3 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lodslov.

(Lovforslag nr. L 93. Fremsat 1/12 78. Første behandling 12/12 78. Betænkning 8/3 79).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om skibsfartens betryggelse.

(Lovforslag nr. L 94. Fremsat 1/12 78. Første behandling 12/12 78. Betænkning 8/3 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Poul Nielson (S):**

Som det fremgår af betænkningen, har bl.a. socialdemokratiet ønsket at pege særligt på de sikkerhedsspørgsmål, der rejser sig i forbindelse med længere lodsninger, og vi har dér ønsket at tilkendegive, at man i forbindelse med udarbejdelsen af de administrative regler for lodsningers udførelse bør have opmærksomheden henledt på, at lodserne får

[Poul Nielson]

den fornødne hviletid. Vi har ikke villet udtrykke os mere konkret end dette. Vi finder det rimeligt, at det bliver i forbindelse med de administrative gennemførelsesbestemmelser, at balancen mellem de forskellige involverede interesser bliver fundet, og jeg skal blot her anmode om, at forsvarsministeren i dag tilkendegiver, om han er indforstået med at følge den henstilling, der her ligger i betænkningen.

Et andet problem, der har været diskuteret, og som jeg også nævnte ved førstebehandling, er spørgsmålet om lodstvang, hvor vi må erkende, at der ikke på det foreliggende grundlag er mulighed for at komme længere end det, der er indeholdt i lovforslaget, men vi vil gerne henstille til regeringen, at den arbejder for en skærpelse af de IMCO-rekommandationer om lodsning i danske farvande, som allerede eksisterer. Vi vil godt her sige, at den eksisterende tilstand ikke kan betragtes som permanent tilfredsstillende.

Om ændringsforslagene vil jeg sige, at vi ikke kan stemme for nogen af dem; faktisk vil vi stemme imod dem alle 4. Jeg skal kun gøre ganske få bemærkninger om ændringsforslagene.

I forbindelse med det første ændringsforslag, der drejer sig om, at der også skal være lodstvang for de militære fartøjer, må man vel spørge forslagsstillerne, om dette skal forstås sådan, at det ikke kun gælder danske militære fartøjer. Ellers har det jo ikke så stor betydning, når vi ser på den samlede mængde af skibe fra forskellige lande. Det ville her være interessant, hvis hr. Karl Møller kunne love en accept af forslaget også hos en række af de lande, hvis militære besejling af vore farvande i de senere år har antaget en stedse mere aktiv og nærværende karakter.

Vi håber, der med vedtagelsen af dette lovforslag kan blive skabt en ordning, som er til gunst for både søfarten og lodserne.

Arentoft (FP):

Ændringsforslag nr. 1 fra kommunisterne går ud på, at der ikke kan dispenseres fra lodstvang under hensyntagen til militæret. Det stemmer vi imod. Det er ganske klart, at søværnets skibe først og fremmest skal lære danske farvande at kende og navigere i dem,

således at de kender de danske farvande som deres egen bukselomme. Man kan næsten sige, at i en nødsituation kan danske marinefolk være lodser i skibe, fordi de kender farvandene så godt. Derfor vil vi stemme imod det ændringsforslag.

Det næste ændringsforslag fra kommunisterne drejer sig om, at der skal være lodstvang for alle olie- og kemikalieførende skibe over 400 t dødvægt. Det ændringsforslag vil vi stemme for, selv om det selvfølgelig, når vi vedtager noget i en dansk lov, kun kan gælde danske skibe. Som den foregående ordfører sagde, kan der ikke pålægges lodstvang for udenlandske skibe i gennemsejlingsfarvandene, men vi kan gennem IMCO bede om at få rekommandationer på det område, som det jo også er sket. Men hvis vi skal prøve at komme igennem i IMCO, vil det være rigtigt, at vi i alt fald har lovgivet for danske skibe. Derfor vil vi stemme ja til dette ændringsforslag.

Det tredje ændringsforslag er vores eget, og det vil vi naturligvis stemme for. Når vi har sagt, at non-stop-lodsning i rute T skal udføres med 2 lodser om bord og lodstakterne skal øges med 50 pct., så er det, fordi en non-stop-lodsning fra Skagen til Østersøen kan tage så lang tid – op til 30 timer – at det er ganske uforvarsligt at tænke sig én lods stående på broen i den lange tid. Han kan komme i konflikt med arbejdsmiljøloven, men han vil også have nedsat iagttagelsessevne og reaktionsevne, hvis han står på broen så lang tid. Derfor følger man bestemmelserne i farvandsdirektoratets publikation om rute T, hvor der står, at non-stop-lodsninger udføres med 2 lodser. Man kunne sige, at når der er 2 lodser om bord, så burde man teoretisk betale dobbelt lodstakst, men da det er således, at de to lodser afløser hinanden og har hviletid osv., kan man sige, at 50 pct. måske er en mellemvej. Det er det forslag, vi har fremsat. Vi har prøvet i mellemtiden at regne lidt på det og mener, at 40 pct. måske er rigtigere, og derfor vil jeg gerne anmode formanden om, at vi får en fornyet udvalgsbehandling imellem anden og tredje behandling.

Der var nok en del af tingets medlemmer, der så TVs rapport her den 7. marts, hvor man gennemgik lodsning og T-ruten og viste, hvor de snævre steder var. Der er ingen tvivl om, at en sådan udsendelse kunne give man-

[Arentoft]

ge mennesker lyst til at blive lods. Det så jo dejligt ud dér, mens solen skinnede, at stå på broen og få sin kaffe og snakke med skipperen om bord osv. Men sådan er de barske forhold altså ikke. Jeg har lige talt med en Skagenlods her til morgen, som har lodset et skib på 150.000 t ned igennem T-ruten, hvor en stor del af afmærkningen mangler. Der var ganske naturligt to lodser om bord. Det havde været en ganske uoverkommelig opgave for én mand i den lange tid, lodsningen tog. Derfor må det være rimeligt, at man lægger et tillæg på lodstaksten, når der er to om bord.

En anden ting, man lagde mærke til i TV-udsendelsen, var en udtalelse fra lodsformand Svanum. Han blev spurgt, om der var sikkerhed med lods om bord. Hertil svarede han, at der selvfølgelig ikke var 100 pct.s sikkerhed, selv om der var lods om bord. Men han tilføjede: »Det er ikke et spørgsmål, om der kan ske ulykker, det er et spørgsmål om, hvornår de sker.« Derfor bør man sikre sig på alle mulige måder.

Det fjerde ændringsforslag, som vi har stillet, er et ændringsforslag til § 14, stk. 3, hvor man i det oprindelige lovforslag siger, at hvis der ikke er penge nok i reguleringsfonden, så skal staten træde til. Vi mener, at det ældgamle princip for dansk lodsvæsen, at det skal hvile i sig selv, fortsat skal stå ved magt, og derfor har vi fremsat et ændringsforslag om, at såfremt fondens midler ikke er tilstrækkelige til betaling af de i stk. 1 nævnte ydelser, reguleres lodstaksterne i takt hermed af forsvarsministeren efter indhentet godkendelse fra folketingets finansudvalg. Når vi ville have godkendelse af folketingets finansudvalg med, så er det, fordi vi generelt er imod for mange ministerbemyndigelser. Der blev så rejst det spørgsmål i forsvarsudvalget: hvad vil der ske, såfremt finansudvalget skulle nægte sådanne taksforhøjelser? Derfor har vi i bemærkningerne skrevet, at skulle en sådan situation opstå, skal spørgsmålet forelægges folketinget som et ændringsforslag til lodsloven.

Mette Madsen (V):

Da mit partis ordfører, hr. Kristen Østergaard, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne fremsætte følgende bemærkning.

Fra flertallets side i forsvarsudvalget foreligger lodslovsforslaget nu til anden behandling i uændret skikkelse, men det betyder ikke, at venstre ikke er klar over, at der foreligger nogle uopklarede problemer i forbindelse med langtidslodsning med farlige laster. Venstre har også erkendt, at disse problemer er et led i en løbende strid mellem lodsvæsenet og skibsfartsinteresserne, hvorunder aflønningsspørgsmål og større erhvervsudgifter kommer ind i billedet. I striden indgår samfundet som en tredje faktor med krav om miljømæssig sikkerhed. Venstre har ikke ment, at det har været muligt at tage stilling til denne strids enkeltheder i forbindelse med lovens paragraffer, og derfor afviser venstre samtlige ændringsforslag.

Venstre erkender problemernes tilstedeværelse, men vi mener, som vi også har givet udtryk for i betænkningen, at disse problemer løbende bør ordnes administrativt af ministeren ved forhandling med de berørte parter.

Palle Simonsen (KF):

Vi kan ikke støtte nogen af de fire stillede ændringsforslag. Jeg skal ikke gentage mange af de argumenter imod, som har været anvendt af tidligere ordførere, men indskrænke mig til et par bemærkninger omkring ændringsforslag nr. 3, stillet af fremskridtspartiet, hvor man søger at lovfæste ønsket om, at der skal være to lodser ved de lange lodsninger. Jeg vil godt sige om dette spørgsmål, at jeg finder ikke, det hører hjemme i lovgivningen; men at det er et problem, der har optaget udvalget meget stærkt, er der ikke nogen tvivl om. Den formulering, som et flertal af partier er nået frem til i betænkningen, er vel, hvad man på mange måder kan kalde en lidt vag formulering, men jeg håber dog – og det vil jeg gerne sige til forsvarsministeren – at der hermed alligevel er brudt en breche. Det er et problem, som har optaget os meget under drøftelserne. Når man tager i betragtning, hvor streng en arbejdsmiljølovgivning vi har, hvor meget der holdes fast i 11 timers regel osv., så kan det jo virke lidt besynderligt, at man kan foretage så lange lodsninger med én lods om bord. Jeg håber derfor, at de bemærkninger, som man er blevet enige om at formulere i betænkningen,

[Palle Simonsen]

vil give ministeren en lejlighed til at arbejde videre med denne sag.

Karl Møller (DKP):

Jeg skal indskrænke mig til at sige lidt om de ændringsforslag, vi selv har stillet, og først sige, at jeg tror, det er vigtigt, når vi diskuterer en så epokegørende lov som lodsloven her, at vi nogenlunde markant skelner imellem det, vi kan kalde indre danske farvande, hvor vi selv har en mulighed for at lovgive, og så de internationale gennemsejlingsfarvande, som er omfattet af FN-IMCO-konventionen. Vi ved jo fra et notat, vi har fået fra miljøministeren, at man har haft ganske lange og, kan jeg også forstå, vanskelige forhandlinger med bl. a. Østersølandene om udvidet brug af lods i danske farvande. Det har været ganske vanskeligt at komme igennem på den front. På den anden side ved vi altså også, at vi har en reel mulighed for at sikre de indre danske farvande på en bedre måde igennem den danske lovgivning. Jeg synes nok, det er værd at gøre opmærksom på det, som kom frem i TV-udsendelsen fra Skagenlodsernes formand, Philip Svanum, som også har henvendt sig til udvalget og roligt og sagligt gjort opmærksom på, at som lovgivningen og de sikkerhedsmæssige forhold i dag er – i den forbindelse skal det siges, at det var T-ruten, han tænkte på – så var det ikke mere et spørgsmål, om der skete en ulykke af mere eller mindre alvorlig karakter, men alene om, *hvornår* denne ulykke skete. På den baggrund har vi fremsat de ændringsforslag, som indebærer en større sikring.

Der er dels et ændringsforslag, som går på, at militærfartøjer ikke skal være undtaget. Jeg vil godt sige, at det er altså de indre farvande, det gælder, og jeg har så stor tiltro til den danske flåde, at jeg mener, den nok skal sikre at afvise eventuelle fremmede flådefartøjer, som bevæger sig ind på det, man kan kalde reelt dansk område.

Dels har vi fremsat et forslag om, at alle skibe over 400 t, som medfører last af enten olie eller kemikalier med forureningsfare, bliver sikret igennem lodsvang.

Jeg skal slutte med at anbefale, at man stemmer for de to ændringsforslag.

Lis Starcke (DR):

Jeg vil gerne komme med en kort stemmeforklaring vedrørende retsforbundets stilling til ændringsforslagene.

Ændringsforslag nr. 1, hvorefter der ikke kan dispenseres fra lodsvang under hensyntagen til militæret, mener vi er overflødig, og vi vil derfor stemme imod det.

Fremskridtspartiets to ændringsforslag, nr. 3 og nr. 4, kan vi tilslutte os og vil vi stemme for. Dem er der jo givet en ret grundig forklaring på her i salen i dag.

Angående ændringsforslag nr. 2 om, at der på alle olie- og kemikalieførende skibe over 400 t dødvægt skal føres lods, vil jeg sige, at vi egentlig har sympati for forslaget, for det skræmte jo også os, da lodsformanden i TV-udsendelsen den 7. marts lod forstå, at det nærmest beroede på tilfældigheder, at en stor olieforureningskatastrofe i danske farvande ikke er indtruffet. Men da vi i udvalget har fået oplyst, at lodsvang i gennemsejlingsfarvandene ifølge traktat, nemlig Øresundstraktaten af 1857, ikke er mulig, ikke engang for danske skibe, må vi nøjes med at undlade at stemme vedrørende dette ændringsforslag.

Jeg kan i øvrigt sige, at vi har stillet ministeren et spørgsmål om foranstaltninger med henblik på at undgå katastrofer. Det kan være forgæves, når vi skal holde os til Øresundstraktaten, men vi håber dog, man kan foretage sig noget på det område. Det er jo en temmelig gammel traktat, og det var måske muligt at pille ved den, også på international basis.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Jeg vil gerne sige tak til udvalget for det gennemgribende arbejde, man har haft med lodsloven, og også for den tilslutning, som jeg her må konstatere at forslaget generelt har fået.

Jeg kan helt tilslutte mig den opfattelse, som et flertal i udvalget har ønsket at tilkendegive, nemlig at man ved udarbejdelsen af de administrative bestemmelser i forbindelse med lodsloven bør have opmærksomheden henledt på, at lodserne får den fornødne hviletid. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at bl.a. dette synspunkt har dannet grundlag for IMCO-rekommandationen af 1975, hvorefter der under lodsvang i storskibsruten fra Skagen til Østersøen bør anvendes 2 lodser, når det drejer sig om store skibe. Denne re-

[Forsvarsministeren]

kommandation er fulgt op af farvandsdirektoratet ved et direktiv til de berørte lodserier om i sådanne tilfælde at anvende 2 lodser.

Jeg kan også oplyse, at et tjenestetidsudvalg under lodsrådet i september 1978 har afgivet en betænkning, hvoraf det fremgår, at lodser ikke vil have væsentlig længere arbejdstid end den, der normalt er gældende i det øvrige samfund. Tilkendegivelsen vil derfor blive medtaget ved udarbejdelsen af de administrative bestemmelser om lodsningers udførelse.

Det af socialistisk folkeparti og DKP stillede ændringsforslag nr. 1 synes at bero på en misforståelse. Forsvarets skibe er generelt underkastet lodstvang efter samme regler som andre fartøjer.

Vedrørende det af DKP fremsatte ændringsforslag nr. 2 om lodstvang for olie- og kemikalieskibe over 400 t kan jeg oplyse, at der ikke kan gennemføres lodstvang for udenlandske skibe uden for dansk søterritorium, uanset størrelse og uanset last. Vi er forpligtet af Øresundstraktaten af 1857 og er altså afskåret fra at indføre lodstvang for udenlandske skibe i de danske gennemsejlingsfarvande. En bestemmelse som den foreslåede ville derfor kun kunne få en meget begrænset betydning, nemlig alene for danske fartøjer.

Vedrørende fremskridtspartiets ændringsforslag nr. 3 om anvendelse af to lodser i storskibsruten fra Skagen til Østersøen, den såkaldte T-rute, samt en forhøjelse af taksterne for sådanne lodser med 50 pct. – eller, forstår jeg på ordføreren, hr. Arentoft, måske 40 pct. – kan jeg henvise til mine bemærkninger om IMCO-rekommandationen af 1975. Efter denne bør der ved lodsning i rute T af skibe med en dybgang på mere end 13 m eller en tonnage på mere end 40.000 brutoregistertons anvendes to lodser. Da farvandsdirektoratet på grundlag af denne rekommandation som allerede nævnt har givet de berørte lodserier ordre om, at der i sådanne tilfælde skal anvendes to lodser, finder jeg dette ændringsforslag ganske unødvendigt.

Med hensyn til forslaget om forhøjelse af lodstaksterne ved tomandslodsninger i rute T skal jeg henlede opmærksomheden på de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at der ikke bør gennemføres så store takstforhøjelser, at der herved sker en uønsket nedgang i lodsbenyttelsen –

med de sikkerhedsmæssige konsekvenser, vi alle måtte kunne forudse. Det vil efter min opfattelse være meget uheldigt, hvis vi i loven optager en bestemmelse af denne karakter.

Jeg kan heller ikke anbefale ændringsforslag nr. 4 om, at lodstaksterne under alle omstændigheder generelt skal fastsættes således, at der ikke opstår underskud i lodsreguleringsfonden. Det er fortsat min opfattelse, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at lodsvæsenet bør være et selvberørende erhverv uden udgift for statskassen. Der kan imidlertid forekomme situationer, hvor en forhøjelse af lodstaksterne vil medføre en uacceptabel nedgang i lodsbenyttelsen med deraf følgende forøgelse af risikoen for bl.a. skader og forurening, og jeg anser det derfor for hensigtsmæssigt, at der fortsat er mulighed for, at statskassen kan træde til. Jeg kan dog oplyse, at den tilsvarende bestemmelse i den gældende lov aldrig har været bragt i anvendelse, og der er således ikke noget særligt præcedens for en sådan situation.

Arentoft (FP):

Hr. Palle Simonsen kom med nogle bemærkninger vedrørende ændringsforslag nr. 3 og sagde, at taksterne ikke hørte hjemme i lovforslaget, og at flertalsudtalelsen fra udvalget var noget vag. Det sidste er jeg i høj grad enig med hr. Palle Simonsen i. Om det første kan man sige, at den tidligere lodslov var jo en skøn blanding af administrative og takstmæssige og andre bestemmelser, og det er den nye ikke, det er rigtigt. Derfor har vi heller ikke sat noget med kroner og øre på; vi har sat et procentbeløb på.

Med hensyn til non-stop-lodsningerne er det altså en IMCO-rekommandation, som forsvarsministeren sagde, men det er ikke noget, man kan beordre nogen til; derimod kunne man måske overveje – og det er også en af grundene til, at jeg gerne vil have ny udvalgsbehandling – at man for at sikre, at lodsningen bliver kvalificeret udført, kunne sætte en overgrænse for, hvor lange distancer der må lods med én lods. Hvis man f. eks. satte grænsen ved 160 sømil el. lign., således at man holder sig inden for en 8–9 timers sejlads, kan man klare sig med én lods.

[Arentoft]

Forsvarsministeren sagde, at der også i henhold til IMCO-rekommandationen ved non-stop-lodsninger bør være 2 lodser, men dér skal vi lige være klar over, at non-stop-lodsninger er uafbrudt lodsning. Det står jo enhver skibsfører frit at skifte lods, når han kommer f. eks. ved Grenå, og når han kommer ned i Store Bælt, for lodstaksterne går efter de første 80 sømil ned til halv takst. Efter de næste 80 sømil går de ned på kvart takst. Dér må skibsføreren selv overveje, om det kan betale sig for ham at tage ulemperne ved at skifte lods. Det tager tid, skibet skal stoppe op for at få en ny lods om bord, og han har måske fået et godt kendskab til den tidligere lods osv. De ulemper må han overveje. Jeg vil godt stille forsvarsministeren det konkrete spørgsmål, at når man i farvandsdirektoratets publikation fra 1976 vedrørende rute T på side 31 siger, at der ved non-stop-lodsninger i denne rute skal være to lodser om bord, er det så ikke rimeligt, at disse lodser får en form for ekstrabetaling og i al fald får mere end én lods?

Med hensyn til vores ændringsforslag nr. 4 kom ministeren med nogle bemærkninger om, at man skal passe på, at lodstaksterne ikke bliver for høje, for så vil man hindre mange i at tage lods. Så vil de vælge at sejle selv, og det er selvfølgelig et dilemma, man er i, men hvis lodsreguleringsfonden ikke ad de sædvanlige kanaler får penge nok og man så skal hente pengene i statskassen, hvor vil så statskassen hente de penge fra? Vi kan jo ikke alle sammen komme og sige, vi skal bare have af statskassen, for den er altså bundløs. Den har endda underskud.

Erlendsson (FP):

Som de fleste ved, er en meget væsentlig del af fremskridtspartiets politik, at der skal spares på offentlige udgifter. Med hensyn til miljøet har vi den modsatte mening. Vi mener, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at beskytte miljøet, og vi vil gerne på det område gå ind for større udgifter, om det er nødvendigt.

Nu står vi så i en situation, hvor vi igen de senere år har set flere og flere meget heldigt forløbne kollisioner og strandinger i danske farvande af skibe, som er lastet med meget miljøfjendtligt materiale: olie eller kemikalier. Jeg siger, at de har været heldigt

forløbne, og derved forstår jeg, at der kunne være sket langt større ulykker end dem, som skete. Nu får vi så at vide, at for at sikre os imod sådanne meget store katastrofer, som der kan blive tale om, står der en overenskomst fra 1857 i vejen for, at regeringen kan vedtage noget fornuftigt på dette område. Det kan ikke være rigtigt, og en vedtagelse her i folketinget, som pålægger regeringen at gøre noget ved dette spørgsmål, vil være et udmærket, måske det bedste, udgangspunkt for internationale forhandlinger for at få denne store fare for Danmark afværget i tide.

Derfor går fremskridtspartiet ind for det af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Må jeg sige til hr. Arentoft, at når spørgsmålet om ekstrabetaling rejses omkring lodsningen med to lodser igennem T-ruten, er det klart, at vi fra samfundets side har en interesse i – netop med de større skibe og med de nu også større olietransporter – at skabe en mulighed for, at vi kan bevare vores miljø så godt som muligt. Hvis man forestiller sig, at man forhøjer betalingen ganske væsentligt, enten det måtte være 40 eller 50 pct., kan vi løbe den risiko, at man ikke tager lodser om bord og derved løber en større risiko for at ødelægge vores miljø på grund af oliekatastrofer o. lign.

Det er den balance, jeg godt vil have man lige er opmærksom på, inden man begynder at tro på, at man bare ved at forhøje betalingen kan skabe en situation, som er bedre generelt set.

Jeg vil også godt sige til hr. Erlendsson, at vi prøver at gøre alt, hvad vi kan, men vi er nu engang afhængige af den traktat fra 1857, som vi har underskrevet sammen med en række andre lande; men vi prøver helt naturligt i IMCO på på det miljømæssige område at få gennemført en række forbedringer, noget, der dog trods alt også er lykkedes, ganske vist ikke i den udstrækning, man måske kunne ønske sig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lodslov.

§§ 1-7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 9 stemte for, 128 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 36 stemte for, 94 imod; 7 stemte hverken for eller imod.

§ 8
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 26 stemte for, 114 imod.

§§ 9-13
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 31 stemte for, 109 imod.

§§ 14-27
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget gik herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om skibsfartens betryggelse.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke.

(Lovforslag nr. L 132. Fremsat 26/1 79. Første behandling 6/2 79. Betænkning 1/3 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Dohrmann (FP):

Jeg tror, alle folketingets medlemmer er klar over, at man virkelig har et stort spiritusproblem i Grønland. Det, vi så skal tage stilling til her, er, om ministerens forslag om en rationering på 72 genstande om måneden vil hjælpe.

Man må jo nok sige til sig selv, at enhver, som har prøvet på at sætte sig en smule ind i hele denne problematik, må have fundet ud af, at det ikke vil hjælpe et hak. Vi tror, at resultatet af denne lovgivning, som et flertal åbenbart har tilsluttet sig, vil resultere i, at man får nogle enorme problemer med sortbørshandel, bureaukrati og en hel masse andre ting, som vi slet ikke har kendt deroppe før. Der er kommet meget alvorlige henstillinger fra de grønlandske kommuner til Grønlandsministeren, hvori man direkte har frabedt sig denne lovgivning. Man siger, som rigtigt er, at man ikke har personale. Selv om man kunne skaffe personale til at administrere loven, har man ikke boliger til det. Jeg mener faktisk, at ministeren burde have benyttet disse henvendelser til at trække sit lovforslag tilbage. Det har ministeren åbenbart ikke ønsket. Jeg ved ikke hvorfor, men det kan vi måske få en forklaring på. Når ministeren ikke vil trække et sådant elendigt forslag tilbage, er der kun én ting at gøre, og det er at stemme det ned.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil ikke sige noget om det forslag, der behandles her, men generelt sige, at dette at indføre forbud og rationeringer ikke er no-